

Solun karşıtına dönüşme süreci

Engin Erkiner tarafından yazıldı
Çarşamba, 17 Ekim 2018 19:25 -

Sol yerine devrimci-demokrat, kapitalizm karşıtı hareket, sosyalist, komünist de diyebilirsiniz. Sol'u bu anlamda kullanıyorum.

20. yüzyılda reel sosyalizm kapitalizme dönüşürken, kapitalizme alternatif olarak ortaya çıkan sol örgütlerin bu dönüşüm süreci 21. yüzyılda da sürüyor.

Bu dönüşümü görmek önemlidir ancak konuya giriş sayılır. Yıllarca bu dönüşümü görmemeye çalışanlar, sosyalizm sonrası kapitalizmi reddedenler artan oranda susmak ya da ya da gerçekleşmiş olanı kabul etmek zorunda kalıyorlar. Konunun ne kadar büyük olduğunu da bu gerçeği nihayet kabul ettikten sonra anlıyorlar.

Kapitalizme karşı hareketlerin, örgütlerin, devletlerin karşıtlarına dönüştüğünü belirtmek, bu dönüşümü görmek konunun başlangıcıdır çünkü bu dönüşümün mekanizmasını açıklamaz. Bu mekanizma açıklanmadan da sosyalistlerin ya da genel olarak solun karşıtına dönüşüm sürecini anlayamazsınız.

Marksizm-Leninizm'in yüce ideolojisini rehber edindiklerini her fırsatta tekrarlayanlar bu nedenle burjuvazinin komünist partisinden çıkmasını aradan 30 yıl geçmesine rağmen bir türlü açıklayamıyorlar. Reel sosyalist ülkelerde burjuvazi neden ve nasıl ortaya çıktı; bu açıklanmadan, burjuvazinin komünist partilerinden çıktığını söylemek, artık bilinen bir gerçeği tekrarlamaktan ileriye gitmez.

Kapitalizm karşıtlarının dönüşmesi süreciyle ilgili olarak başlangıçta özellikle önemli olan, iktidardaki örgütle muhalefetteki örgütü karıştırmamaktır. Çok sayıda sosyalist iktidardaki örgütün muhalefettekinin uzantısı ya da devamı olduğunu sandığı için dönüşüm sürecini kavramakta zorlanıyor.

20. yüzyılda reel sosyalizmin tarihi, iktidardaki sosyalizmin tarihidir.

Solun karşıtına dönüşme süreci

Engin Erkiner tarafından yazıldı
Çarşamba, 17 Ekim 2018 19:25 -

Somoza'yı devirerek iktidarı ele geçiren Sandinistler de, yıllarca silahlı mücadele yürüten Sandinistlerin iktidardaki uzantısı değildir. Artık daha büyük imkanlar ve daha büyük sorunlar vardır. Bu şartlarda örgüt ayrışır, politikalar değişir. Burada önemli olan "iktidar örgütü bozdu" ya da "önderlik ihanet etti" gibi ucuz açıklamalar yapmak değil, bu dönüşüm sürecini, onun nedenlerini ve mekanizmasını anlamaktır. Başka türlü ona karşı mücadele edemezsiniz.

Bu süreci anlamamak sorunu bizde özellikle ağırdır çünkü kapitalizme karşı örgütlerin tarihi bütün olarak öğrenilmemektedir.

Sandinistlerin silahlı mücadele yıllarını ve Somoza'yı devirmek konusundaki başarılarını biliriz, sonrasını genellikle bilmeyiz. Dahası, Sandinistlerin başarılarını anlatan yazılar yazan, kitaplar çevirenler, daha sonra ne olduğunu öğrenmeye ya gerek duymazlar ya da susmayı tercih ederler.

Benzer durum Zapatistalar için de söylenebilir.

Zapatistalar Kuzey Amerika Serbest Ticaret Birliği'ne (NAFTA) karşı mücadeleye başlamışlardı. Neo liberalizme karşı ayaklanan ve İnterneti başarıyla kullanan ilk kapitalizm karşıtı örgüttür. Farklı bir söylem ve önderlik anlayışıyla ortaya çıktılar ve geliştiler. Üç kıtaya yayılan konferanslar düzenlediler, ATTAC gibi örgütlerin kurulmasını sağladılar, Porto Alegre örneğindeki gibi alternatif belediyeciliğin yolunu açtılar.

Zapatistalar ile ilgili çok sayıda yazı yayıldı ve kitap yayınlandı.

Aradan yıllar geçti ve bu örgüt Meksika'da kendini yeniden düzenlemiş kapitalizmin parçası olmaya oldukça yaklaştı.

Bu konuda yayın hemen hiç bulunmuyor. Sistem karşıtı hareketlerin tarihinin başarı bölümünü öğrenmekle yetiniyoruz; sonra ne oldu, nasıl böyle oldu; bizi ilgilendirmiyor.

Solun karşıtına dönüşme süreci

Engin Erkiner tarafından yazıldı
Çarşamba, 17 Ekim 2018 19:25 -

Bu örgütlerin tarihlerini bütünsel olarak öğrenmek maalesef ancak İngilizce, Fransızca, Almanca ya da İspanyolca bilenler için mümkündür. Bu dillerden en az birisini bilenler de ilgili yayınları okurlarsa tabii...

HDP'nin belediyeciliğiyle ilgili olarak da aynı saptama yapılabilir. Seçim kampanyasında HDP'nin belediyecilikle ilgili savunduklarıyla, belediye seçimini kazanmış HDP'nin yerel iktidarda ya da belediyeciliği yürütürken yaptıkları aynı şey değildir. Arada mutlaka fark olacaktır ama açığı oldukça büyüktür.

Burada yapılması gereken böyle bir durumun neden ve nasıl ortaya çıktığını, başka bir deyişle mekanizmasını anlamaya çalışmaktır. Başka türlü dönüşüm sürecini anlayamazsınız ve bunu anlamayınca da aynı dönüşüm küçük farklılıklarla sürekli tekrarlanır.

Reel sosyalizmin kapitalizme dönüşme süreciyle ilgili olarak fazlasıyla hem kitap hem de yazı yazdığım için tekrarlamayacağım. Şu kadarını belirtmekle yetineyim: bu dönüşüm süreci ülkelere göre farklılık gösterir. Önemli olan, ilk olarak, sürecin bütün ülkelerde ortak genel özelliklerini öğrenmektir. Ardından ülkelerin ayrı incelenmesi gelecektir.

Bu konuda Demokratik Almanca Cumhuriyeti ve Bulgaristan örneklerini ayrıntılı olarak biliyorum. SSCB çok büyük bir ülke olduğu için süreç her yerde benzer gerçekleşmemiştir. Rusya Federasyonu için bilgim fena sayılmaz ama Azerbaycan ve Özbekistan için daha azdır.

Özbekistan'da komünist partisinin adının değiştiğini ama kadronun aynı kaldığını, bu kadronun kendisi dışında kapitalistler ortaya çıkmasına bile bir dönem izin vermediğini biliyorum.

Azerbaycan konusunda Türkiye'nin yaşadığı büyük hayal kırıklığını yakından izledim.

İlk başkanlık seçimini Elçibey kazandı. Bu adam Türkçüydü, ABD ve Türkiye ile özellikle yakınlaşmak istiyordu ama iktidarda fazla kalamadı, Haydar Aliyev tarafından darbeye devrildi. Türkiye Demirel'in Cumhurbaşkanı, Çiller'in başbakan olduğu yıllarda Aliyev'e karşı darbe

Solun karşıtına dönüşme süreci

Engin Erkiner tarafından yazıldı
Çarşamba, 17 Ekim 2018 19:25 -

---

düzenlemeye kalktı, başaramadı. TC büyükelçisi Azerbaycan'dan kaçmak zorunda kaldı.

Kimdir Haydar Aliyev?

SBKP MK Politik Bürosunda KGB'den sorumludur.

Ve siz KGB sorumlusunun devlet başkanı olduğu bir ülkede ona karşı darbe düzenlemeye kalkıyorsunuz!

Sosyalizm sonrası kapitalizmde önde gelen bütün kişilerin geçmişini araştırın, eski komünistleri bulursunuz.

İrkçı politikalarıyla Avrupa Birliği içinde tepki çeken Macaristan Başbakanı Orban, komünist partisi gençlik örgütündendir.

Almanya Başbakanı Angela Merkel de Demokratik Almanya Cumhuriyeti'ndeki parti gençlik örgütünden gelir.

Putin, aynı ülkedeki KGB sorumlusudur. Almanya Federal Parlamentosu'nda Almanca konuşacak kadar bu dile hakimdir.

1992-1995 yıllarında Gürcistan devlet Başkanı olan Eduard Schewardnadse'nin korumalarının maaşını bir dönem Türkiye ödemişti. Bunu **Alt Emperyalizm ve Türkiye** kitabında belirtmişim. Schewardnadse kimdir dersiniz, 1985-1991 yılları arasında SSCB Dışışleri Bakanı'dır.

Solun karşıtına dönüşme süreci

Engin Erkiner tarafından yazıldı
Çarşamba, 17 Ekim 2018 19:25 -

Fazlasını saymayayım...